

KOVÁCS ISTVÁN

Fotók, festmények, szobrok, röplapok és egy sírkőbe vésett cselló

BÚCSÚ SÍK DÓRÁTÓL

I.

A pillanatfelvétel,
ha az öröm villanófényével készül,
az örökkévalóság emlékeztetője.
Az örökkévalóság más,
mint az időtlenség.
Az időtlenség maga az illékony idő.
Csapdája a megszokás.
A megszokás
a létezés észrevétlen vergődése.
Megszokás-létünk
mintha az egymáson áttetsző napok
egymásra torlódó
pillanatképeiből állna
unos-untalan.
Mígnem váratlanul
földereng,
metszőn kirajzolódik,
majd életre kel egy kép...
Nem,
nem az emlékezteté...
Hanem a létre-döbbenésé.

Éppen Éva asszonytól,
a fotográfia teremtéskori paradicsomából,
a Pajta Galériából jövünk
Török László
lelkembe keretezett arcképével,

amelyen áttetszik
masinájával együtt villanó tekintete
s benne a hajdan
váratlanul világszereplőt nyert
rendhagyó családfotó...
És benne az is,
hogy úgy fogadta a díjat,
mintha mi sem történt volna.

És mintha mi sem történt volna
megyünk el Veronika
és a magyarrá lett
svájci angol Charles
nyomdamúzeuma előtt,
amelynek tizenkilencedik századi sajtóját
március idusán mindig lefoglaljuk,
ő pedig a kupica pálinkával együtt
kiosztja a korhű betűkkel nyomott
tizenkét pontot
és Nemzeti dalt.
Szemben a múzeummal
egy igazi angol hölgy,
Albion egykori tornászbajnoka,
az egészségében napról-napra
fogyatkozó Amanda kéri
töretlen jókedvvel
és tréfásan is hű magyarsággal,
hogy huszonegy nyerő macskája közül
fogadjunk örökbe
legalább tizenkilencet,
mert velük is nyerni lehet a nagy macskapartin,
de nevüket jól jegyezzük meg,
mert kikérdezi.
Szerencsére
csak három trónkövetelő kacorkirály
szegődik nyomunkba,
s követ nyávogva birodalmuk határáig,
ahol lebecsülik út..

II.

Meredek lejtő...
Réka unokám,
aki éppen akkor múlt hét éves
és én, az alig hetvenhét éves öregapó,
araszolgatunk lefelé egymást kísérve
és korkülönbségünkkel kísértve a múltat.
Szemmagasságunkban megemelkedik
a polgármester Guszti
felújításban hónapokra
megakasztott faluházának
eső ellen beponyvázott teteje...
Mi mesébe illőn köszöntjük
az állványmankókra támaszkodó
absztrakt-fejkendős öreganyót...
Győző ecsetje alatt
bizonyára visszanyeri
hajdani házalakját,
szellemét,
amelyet a régiek közül
a még köztünk élő
Ica néni őriz.
Dalma festett madarai
már most is étellel csivitelnek tele
a kibelezett kiállítótermet,
amelyre napi huszonnégy órán át
Ági ikon-Arkangyala vigyáz majd
és vasárnaponként Trixi.
Addig
Orsi és Gyula háza a legszebb
a közönségszavazat
meg az olvasottságáról
és lóismeretéről híres Laci szerint is.
A jókedv örökös bajnokaként
Béla is rábólint,
aki esténként két botjával
Salföld útjait róva
már többször megkerülte a világot
az Egyenlítőn kiállított
szobrai mentén.

Oldalt csalánkiütéses tekepálya,
méhzsongás-zsivaj,
vadszőlő növi be
a rég meghalt bajnokok
levegőbe vésett, dermedt mozdulatát,
amelynek emléke
minden dobással tarol ma is...
A bábuk,
a jókedv bebábozódott szobrai
harsányan ledőlnek
az országzászló
széltől szertelen árnyékában.
Robajuk felriaszthatná
a kérészetű jelen időt,
amelyet lefelé ereszkedve
eltaposgatunk.
De nem vesszük észre.

III.

És nem vesszük észre őt sem,
pedig ott áll...
És mintha örökké ott állna
félszeg szépségében,
gyöngykagyló-arccal,
az elhaló szonátaszóló kecsességével
tartva csellóját,
amelyből mintha szárnyra kelnének
Vivaldi tavaszköszöntőjének
örökkévalóságot bevilágító dallamai.

Várná talán,
hogy Réka unokám,
ki az ő
Varsóban cseperedő keresztlánya,
utánuk kapjon,
szaladjon,
emelkedjék értük az égig,
s hozza vissza őket ide a földre...
Mert bizonyára úgy tervezi,
hogyan éljenek

majd évtizedek múlva
ráköszöntő alkonyáig
a *Négy évszak*
harmónia-füzéréivel
díszíti föl a mindenség
hangversenytermeit,
csellójátékának csermelyes csillámaival
riasztva el
a feje fölött keringő halálmadarakat.

De mi nem vesszük észre őt...
Csak most,
hogy örökké tűnődön...
örökké eltűnőben ott áll...
nehéz csellóját szívéhez szorítva.

